

ОДНА РАДА ДОБРЕ, А ДВІ – КРАШЕ!

Наталія БАБІЙ

Відбулися збори Наукового товариства академії, що дали організаційний старт новому формату діяльності молодих науковців навчального закладу. Відтепер вони працюватимуть у двох структурах: під керівництвом Ради молодих науковців і Ради студентського наукового товариства.

Як зазначено у Положенні про Раду молодих науковців, вона створена з метою забезпечення системного підходу до підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, збереження і розвитку інтелектуального потенціалу академії. Молодіми науковцями визнаються аспіранти, здобувачі, магістранти, кандидати і доктори наук віком до 35 років і докторанти віком до 40 років, які займаються науково-дослідною роботою.

Основними завданнями Ради молодих науковців є надання методичної та організаційної допомоги в підготовці дисертаційних робіт і авторефератів, публікації наукових праць; активізація участі молодих науковців у наукових конференціях, семінарах, конкурсах науково-дослідницьких робіт, виставках тощо; сприяння залученню обдарованої молоді до наукової роботи; надання інформаційної підтримки в аспекті участі в міжнародних програмах і впровадження у практику результатів наукових досліджень; організація творчих контактів молодих науковців академії з їх колегами з інших ВНЗ України та зарубіжжя; представлення їх інтересів у Вченій раді академії та поза межами навчального закладу (в наукових, громадських, муніципальних організаціях та об'єднаннях).

Рада молодих науковців володіє правом ініціативи з різних питань наукового і громадського життя, внесення пропозицій в органи влади та управління, наукові та громадські інституції з питань, що стосуються діяльності молодих науковців. В її компетенції – організація лекторіїв, семінарів, конференцій; співробітництво з іншими науковими організаціями; участь у міждержавних, всеукраїнських і регіональних проектах і програмах. Положенням про Раду молодих науковців регламентовано механізм її формування: кафедри академії, циклові комісії педагогічного коледжу, загальні збори магістрантів пропонують своїх представників у Раду, на першому засіданні якої обираються заступник голови і секретар РМН.

Новостворену Раду молодих науковців очолює кандидат філологічних наук, голова циклової комісії гуманітарних дисциплін

педагогічного коледжу Роман Дубровський. Заступником голови обрана кандидат філософських наук, старший викладач кафедри української філології і суспільних дисциплін Олена Мороз, секретарем – асистент кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Христина Шородок. До складу Ради увійшли кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики технологічної освіти та інформатики Віталій Цісарук, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання Микола Божик, асистент кафедри педагогіки вищої школи Оксана Швець, асистент кафедри гри на музичних інструментах і вокально-хорових дисциплін Юлія Мельник, викладач педагогічного коледжу Олена Тригуба і магістрант Марія Бешлей.

На своєму першому засіданні РМН розробила і затвер-

дила широкий план заходів, яким, зокрема, передбачено проведення конкурсу серед молодих науковців академії "Кращий молодий науковець року" і щорічної міжвузівської конференції представників молоді науки "Нові горизонти" з наступним випуском відповідного збірника наукових тез. Заплановане оригінальне науково-практичне дійство – семінар-турпохід "Kremenets science: open air, або Наука в кросівках" за тематикою "Формування української ідентичності". Передбачена низка інших заходів організаційного, методичного та інформаційного характеру.

Відповідальні завдання стоять і перед студентським Науковим товариством академії і коледжу. Фахівець педагогічного профілю, крім високого рівня професійної компетентності, має

володіти умінням творчо застосовувати здобутки сучасної науки в руслі удосконалення освітнього процесу, з метою розкриття власного потенціалу та формування гармонійної особистості кожного свого учня або вихованця. Керуючись окресленими цілями, майбутній педагог на шляху до професійної самореалізації має прагнути формувати свій науковий світогляд, розширювати теоретичний кругозір, розвивати творче мислення та індивідуальні здібності у розв'язанні проблем, які виникають на практиці. Ці та суміжні їм завдання виконати студенту самостійно досить складно. Для цього в нашому навчальному закладі створене студентське Наукове товариство, покликане культивувати інтерес до наукової діяльності в середовищі студентської молоді, активізувати наукову діяльність на факультетах та в педагогічному коледжі, допомагати студентам в оволодінні методологією і методами наукового дослідження, формувати у них навички самостійної науково-дослідної діяльності, інформувати громадськість про творчі здобутки і наукові досягнення здібної молоді.

Студентським науковим товариством за останній період проведено низку заходів, серед яких – науково-інтелектуальна гра «Брейн-ринг», скайп-зустріч із письменницею, перекладачкою, журналісткою Надією Гербіш, міжнародна заочна наукова конференція «Європейська наука та освіта: пріоритети, напрями та перспективи розвитку», за матеріалами якої при фінансовій підтримці Польської академії наук вийшов друком збірник наукових праць.

На загальних зборах студентського Наукового товариства обрано його новий керівний склад. Очолює Раду СНТ молодий науковець, магістрант Сергій Колісецький. Його заступником обрана асистент кафедри педагогіки та психології Наталія Бабій, секретарем – студентка коледжу Марія Пасевич.

Під час загальних зборів обговорювались питання, важливі для подальшого функціонування і розвитку Наукового товариства. Слушні поради та доцільні рекомендації у цьому контексті були запропоновані проректором з наукової роботи, професором В. Є. Бенерою та проректором з виховної роботи, доцентом М.В. Сиротюком.

Голова Ради СНТ Сергій Колісецький подякував за довіру, висвітлив власні міркування щодо реалізації наукового потенціалу студентів академії та окреслив найближчі перспективи діяльності Товариства.

Тетяна СЕМИСЮК

ОБРАЗОТВОРЩИ В НАУКОВОМУ ПОШУКУ

Високе мистецтво нерозривно пов'язане із серйозною наукою. Такий принцип знаходить своє відображення в діяльності науково-педагогічних працівників кафедри викладання мистецьких дисциплін: здійснюючи навчально-виховний процес в академгрупах спеціальності "Образотворче мистецтво", вони беруть активну участь у мистецьких заходах як в межах академії, так і на всеукраїнському і навіть міжнародному рівнях. Лекції та практичні заняття в аудиторіях навчального закладу, пленери і мистецькі зустрічі, художні виставки і культурно-мистецькі симпозиуми, наукові конференції та захист дисертаційних досліджень, наукове рецензування й опонування, публікації наукових праць і виступи на методичних семінарах – такий основний перелік найважливіших напрямків роботи науковця-мистецтвознавця, педагога, який поєднує навчально-виховну роботу з науковою і творчою діяльністю.

Традиційною стала участь членів кафедри у творчих конкурсах, які проводяться департаментом культури, релігії та національностей Тернопільської облдержадміністрації, Тернопільським обласним методичним центром народної творчості і Тернопільським обласним художнім музеєм. Цього року наші мистецтвознавці стали переможцями організованого цими інституціями обласного конкурсу аматорів образотворчого мистецтва. Науково-педагогічний працівник кафедри Світлана Ткачук презентувала свої полотна на персональній виставці живопису, що відбулась у приміщенні Вишнівецького палацу під егідою Національного заповідника "Замки Тернопілля" та Кременецько-Почаївського історико-архітектурного заповідника. Зміцнюються творчі зв'язки наших майстрів пензля з їх зарубіжними колегами, які здійснюються насамперед у рамках щорічного українсько-польського літературно-мистецького форуму "Діалог двох культур" і Міжнародного мистецько-наукового симпозиуму "Зустрічі в Кременці", котрі включають мистецтвознавчі діалоги, художні пленери, майстер-класи і виставки.

Матеріали мистецько-наукового симпозиуму публікуються в однойменному альбомі-проекті, що подає детальну інформацію про зміст цього науково-мистецького дійства, його учасників та їх художні роботи. В останньому випуску видання розповідається про 26 художників з Польщі, України, Франції, Швеції, Люксембурга і США й наголошується, що українське образотворче мистецтво на симпозиумі в основному представляють митці Кременецької гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Характеризується науковотворча діяльність кандидата мистецтвознавства Олександри Панфілової, як учасниці більш як 20 міжнародних художніх виставок, роботи якої зберігаються у приватних колекціях Канади, Польщі, Росії. В альбомі-проспекті поміщено репродукцію її картини "Королева Бона" (олія, полотно). Старший викладач

кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Дмитро Синьенький представив репродукцію своєї картини "Пейзаж" (олія, полотно). Наголошується, що він – учасник міжнародних виставок і пленерів, а його праці знаходяться у приватних збірках в Україні та за рубежом. Про асистента кафедри Світлану Ткачук сказано як про активну учасницю міжнародних художніх пленерів у рамках "Діалогу двох культур" багатьох персональних і колективних мистецьких виставок. Її картини є у Тернопільському краєзнавчому музеї, в колекціонерів Польщі, Німеччини, Чехії, США. У згаданому альбомі-проекті пропонується робота цієї художниці "Пейзаж" (олія, полотно). Тут же подається картина колишнього викладача нашого навчального закладу, засновника і керівника кременецького мистецького гурту "Гладущик", художника Ніла Зварунчика "Кременець. Похмурий ранок" (олія, полотно), зафіксовані окремі факти його творчої біографії: автор меморіальних таблиць Бориса

Харчука, Тадеуша Чацького, Гуго Коллонтая; учасник багатьох художніх виставок (в тому числі присвячених 200-річчю від дня народження Юліуша Словацького та 200-ліття з часу заснування Кременецького ботанічного саду) і зарубіжних вернісажів у Польщі, Росії, Болгарії; його картини прикрашають колекції любителів мистецтва Польщі, Австралії, Аргентини, Ізраїлю, Монголії, Росії, Канади, Кореї, Ірландії.

Один із найвідповідальніших, а тому і престижних видів наукової роботи художника-науковця – опонування при захисті дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Протягом останнього року Олександра Панфілова виступила опонентом на засіданні спеціалізованої вченої ради Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника при захисті двох дисертаційних досліджень аспірантами цього ВНЗ: І.В. Стребковою "Мистецьке життя Вишнівщини другої половини ХХ – початку ХХІ століття" та Р.М. Гошовським "Декоративно-семантичні чинники сакралізації культових об'єктів українців XVI – початку ХХХ століття (антологія, типологія, символіка, художні засоби)".

На міжнародних наукових форумах, як правило, кафедру представляють науково-педагогічні працівники, які здійснюють дисертаційні дослідження. Тематика Міжнародної науково-практичної конференції "Проблеми сучасного підручника" повністю відповідала напрямку дисертаційного пошуку асистента кафедри Іванни Погонєць: вона запропонувала до порядку денного цього наукового форуму своє дослідження "Роль різних типів ілюстративного матеріалу у структурі підручника для початкової школи". Ця проблематика увійшла в комплекс питань, що розглядалися на засіданні круглого столу "Навчальний комплект у контексті реалізації компетентісного підходу в початковій школі".

Найпоширеніший вид науково-дослідної діяльності

науково-педагогічного працівника – підготовка та публікація наукових статей у фахових часописах – представляє асистент кафедри Олена Павлович: у "Віснику Харківської державної академії дизайну і мистецтв" вона опублікувала цікаву аналітико-практичну наукову розвідку "Екслібриси Ярослава Омеляна у контексті мистецтва Тернополя". Автор характеризує поняття, історію виникнення там розвитку мистецтва екслібрису, розглядає його види. В її статті розмаїття екслібрисів постає в історико-художньому контексті як оригінальний і досі мало досліджений пласт української історії та культури у творчості Ярослава Омеляна. Значне місце приділене роботам художника, створеним упродовж останнього десятиліття. Автор статті

характеризує екслібриси, за меморіальною серією яких можна вивчати історію України від сивої давнини до сучасності, тому представляє цілу галерею напрацьованих митця, присвячену видатним діячам України, насамперед учасникам національно-визвольної боротьби ХХ століття. Серед них – воєнної жінки чоти Українських січових стрільців у Львові Ольги Басараб, замучена польською поліцією в 1924 році; режисер Лесь Курбас, чия

життя обірвалось на Соловах у 1930-х роках; художник Петро Обаль і поет Іван Гнатюк, які майже два десятиліття відбували більшовицьке заслання. Наукова розвідка завершується ґрунтовним висновком: "Мистецька діяльність тернопільського художника Ярослава Омеляна внесла значні корективи і збагатила український екслібрис. Незважаючи на складні витівки долі, митець упродовж свого творчого шляху створив тисячі робіт у різних техніках графіки, рисунку, акварелі. Досягнення Ярослава Омеляна беззаперечно формують художньо-культурне обличчя Тернопільського краю на тлі мистецького життя України. Його доробок заслуговує ґлибокого і детального вивчення, а дослідження – подальшого практичного розвитку".

Своєрідно і творчо розгортає тернопільську тематику в її мистецькому контексті ще один молодий науковець кафедри методики викладання мистецьких дисциплін, кандидат мистецтвознавства Наталія Волянчук в дисертаційному дослідженні "Народна вишивка Тернопільщини ХХ століття (історіографія, типологія, художні особливості)" та в однойменній монографії, що побачила світ у тернопільському видавництві "Астон".

...Продовжує творити свої мистецькі дива пензель, поглиблюється мистецтвознавчі наукові пошуки, працюють над мольбертами юні художники – студенти спеціальності "Образотворче мистецтво". Народжуються і вирішуються нові творчі проблеми, виникають і реалізуються на полотнах нові творчі образи. І в цьому – сенс життя і творчості митців-науковців.